

List izhaja vsak dan... Naročnina: za 1 mesec L. 8., za 3 mesece L. 22., pol leta L. 40., leto L. 70., v inozemstvu mesečno L. 650 več. — Posamezne številke 25 stot. — Oglasnina za 1 mm prostora v širčosti 1 kolone (72 mm): za trgovske in obrtne oglase 75 stot., za politične, zahvalne, poslanske, vabila L. 1.20, oglase denarnih zavodov L. 2. — Mali oglasi: 30 stot. za besedo, najmanj L. 3.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naš se pošilja izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravnštvu. Rokopisi se ne vračajo. Netrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna „Edinost“ Podružništvo v Gorici: ulica Glonež Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327 Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perić.

Mladinsko vprašanje

Poziv za obnovo počitniškega poveljanja dijakov, ki ga je objavila pred nekaj dnevi „Edinost“, je sprožil javno razpravo o našem dijaškem vprašanju. V prispevkih, ki jih je objavil g. I. Volk, je prihajala do jasnega izraza tudi tožba, da se posveča našemu dijaštvu v političnem časopisu le premalo prostora. Beseda je bila prav zapisana in „Edinost“ jo je objavila brez vsakega pomisleka. Sedaj jo je le še treba prav tolmačiti.

Na prvi pogled bi se morda zdelo, da gre le za običajno frazo, ki jo je rodilo mlado navdušenje, katero je porabilo za svoje zunanje utelešenje prvo obliko, ki mu jo je nudila živa, bujna mlada fantazija. Toda temu ni tako, dasi moramo naglasiti, da se ni nikdar prezirala važnost tega vprašanja. Tudi zanimanje zanje je bilo, dasi se v javnosti ni o njem pogostoma razpravljalo, odkar je bila ustanovljena Dijaška matica.

Kakor na drugih poljih, tako namreč napreduje tudi na tem naša splošna organizacija, ki je postala po vojni ena glavnih nalog vsega našega udejstvovanja, le palogama. Obseg te naloge je tako ogromen, na drugi strani pa so naziranja o večji ali manjši nujnosti tega ali onega vprašanja tako različna, razpoložljive moči so se tako skrčile in končno so se dogodki razvijali s tako naglico, da je bilo „zapostavljanje“, t. j. nekak razporeditev različnih vprašanj po „večji ali manjši nujnosti“ nezogibno. Spričo nerovne skrbi za celotno skupnost so torej trpeli posamezni deli te skupnosti. In vse kaže, da ni bilo mogoče drugače.

Zdi se mi, da je v tej prvi dobi našega obnovečnega dela, ako se smem sploh tako izraziti, vendar največ trpela ravno ona stran našega splošnega življenja, ki jo predstavlja dijaštvo srednjih in višjih šol, ter v malo širšem pomenu besede naš mlajši naraščaj sploh. Dokler so padali novi zakoni drug za drugim ter od tedna do tedna spreminjali naš položaj, dokler se niti nismo mogli zavedati v tem morju nove zakonodaje, kakšen je pravzaprav naš resnični položaj, vse dotlej je bilo nekako naravno, da so se posamezni deli našega narodnega organizma skrivali v ozadju, rekli bi v ozadju narodne discipline, ki je slej ko prej ena izmed najtemeljnejših in najneobhodnejših vrtilin, brez katere je izključeno tudi vsako nadaljnje delo. In priznati je treba, da so posamezni podorganizmi našega naroda, ako izvzamemo par temnih točk odpadništva, napravili svojo dolžnost v polni meri.

Dovolj o tej prvi dobi našega novega življenja. Začenja se za nas sedaj druga brez dvoma še mnogo težja, na vsak način pa mnogo važnejša doba, nego je bila dosedanja doba polomov, umikov, izgub. Sedaj že nekako vemo, pri čem smo, začeli smo se orijentirati, pred nas stopa spoznanje, grozno, a resnično. Nove razmere, na katere se moramo ozirati in z njimi računati, ako nočemo obviseti v nekakih metafizičnih metodah, so nas uokvirile v nov položaj, ki se popolnoma razlikuje od razmer, v kakršnih smo bili vajeni živeti in delati vsaj vsi oni, kar nas je zavestno sodoživljalo prejšnje dobe.

Zavedati se moramo, da nismo več v ničemer podobni onemu brezskrbnemu gospodarju, ki ima nad svojo glavno trdno novo hišo, kjer je na varnem pred vsakim slabim vremenom in pred vsim nevarnostmi. Naša narodna zgradba je marveč preživela silen potres, ki je zasekal vanjo nevarne razpoke na vseh koncih in krajih. Podobni smo vojnemu oškodovancu, ki mu je ostalo od njegove nekdanje hiše le še nekoliko zidov. Kakor on, moramo tudi mi vsi kot skupnost misliti v prvi vrsti na dozdajavo, na popravo in na vzpostavitev vsaj onih najbitnejših delov, brez katerih bi se morala vsa stavba nezogibno zrušiti v prah in pepel.

Tak je naš položaj, položaj, v katerem moramo torej posvečati svojo glavno skrb in pozornost v prvi vrsti — ne več celoti naše stavbe, ki je omajana in oškodovana, temveč predvsem njenim posameznim delom. Posamezne zidove, posamezne stebre, vogale moramo reševati, da se odvrne popolno razsulo, da ne postanemo le kup navadne brezoblične groblje.

Ta zavest, t. j. zavest, da moramo misliti spričo gori opisanega položaja na novo orijentacijo vsega našega delovanja, preinja v sedanjem hipu vse naše vrste. Vrednost posameznih delov naše narodne skupnosti stopa bolj in bolj v ospredje ter nas stavi pred nove naloge. Klici iz javnosti, kakor smo jih objavili te dni, so neizpodbiten dokaz, da je temu tako. Obenem pa so tudi naravna posledica razvoja dogodkov, proti katerim reagira celotni narodni organizem z nekako matematično natančnostjo ravno v oni smeri, kakor pač zahtevajo najnujnejše potrebe, nar-

rekovane od morda podzavestnih, toda realnih življenjskih nagonov.

Med najstarejšimi in najbitnejšimi podorganizmi naše narodne skupnosti je brez vsakega dvoma naša mladina vseh stanov. Dijaštvo tvori njeno duševno-kulturno jedro, okoli katerega kljuje vse ostalo mlado življenje, in zato je povsem naravno, da se pojavljajo slinli klici ravno v zvezi z dijaškim vprašanjem. Dasi tvori le en del celotnega mladinskega vprašanja, je vendar že samo na sebi tako obsežno, da se zavemo njega vsebine v polni meri le tedaj, če ga promatramo v zvezi s celotnim našim položajem, kakor smo ga zgoraj orisali.

Pa mari se ni storilo dovolj za dijaštvo s tem, da se je ustanovila Dijaška matica, ki izdatno in uspešno podpira vse naše potrebne dijake? In zopet je treba postaviti vprašanje na gornjo široko podlago, ako hočemo najti pravi odgovor. Tedaj pa se bo moral glasiti odgovor: ne! Ničče sicer ne bo dovolj, da je materialno podpiranje našega dijaštva velikanskega pomena, toda vendar je jasno, da potrebuje to dijaštvo mnogo več — da potrebuje ne samo materialne, temveč tudi moralne podpore. Ako se hočemo o tem prepričati, nam ni treba drugega, nego da tudi le površno pregledamo dijaško glasilo „Naš glas“. Razni sestavi več ali manj filozofske narave pričajo neizpodbitno, kako ta mladina šele išče svojo življenjsko filozofijo, katere bi se mogla s sigurnostjo okleniti, kako tava v nekaki mučni neizvestnosti, hrepenec po spoznanju in odkritju idealnega tipa novega povojnega človeka. Obenem pa nam stopi pri tem pred oči tudi vsa grozota ogromne nevarnosti, v kateri se nahaja naša učeca se mladina. Isti članki in sestavi nam namreč kažejo, kako butajo obno in vanjo razni filozofični in socialni sistemi, od nizkega materializma do najfantastičnejšega idealizma. Kako naj se odločijo?

Brez moči in neodločni stojijo ti mladi ljudje na razpotju. Temeljni socialni problemi so jim seveda še pretežki, a materialno podpiranje naj bo še tako izdatno, je tu brez moči. Treba je priskočiti mladini na pomoč tudi z duševnimi silami. Tu je ves problem, ako ga promatramo z najvišjih vidikov naših celokupnih interesov. Našo dijaško in ostalo mladino moramo rešiti iz njene povojne idejne negotovosti in neodločnosti, moramo jo pa predvsem rešiti iz nevarnosti, da bi v tej splošni povojni neizvestnosti zapadla materialističnemu mortizmu. Če bi se to zgodilo, bi bil ta temeljni kamen vse naše stavbe izgubljen in z njim bi se moralo zrušiti tudi vse ostalo...

Mladinsko vprašanje postavlja tako pred nas z neodklonljivo silo že naš sedanj položaj. In z neodklonljivo silo se nam narinjajo nove tozadevne naloge, katerim moramo biti kos, ker gre tu v pravem pomenu besede za usodne življenjske naloge.

K vprašanju se še povrnemo.

F. P.

Italija in Družba narodov

Abesinsko vprašanje — Italijansko-francoski spor

RIM, 26. Že včeraj smo poročali, da so vesti inozemskih listov, ki pišejo o nameravanem izstopu Italije iz Družbe narodov, neutemeljene. S tem pa ni še nikakor rečeno, tako pravi agencija Radio Nazionale, da ne traja kriza Družbe narodov še nadalje. Z izstopom Braziliije, kateri bo najbrž sledila tudi Španija in morda celo Poljska, bo Družba narodov izgubila ne le na ugledu in prestižu, marveč se bo nahajala tudi v finančnih težkočah, ker se bodo njeni dohodki precej znižali in se bodo v kratkem pričela pripravljala dela za zgradbo nove zborovalne palače, ki bo stala nekaj milijonov zlatih frankov. Torej Družba narodov ne izpostavlja nevarnosti Italija, ki je v načelu naklonjena tej ustanovi, pač pa izvira nevarnost za Družbo narodov iz dejstva, da skuša neka vesela, ki je njena članica, izvojevati vespovsod nadvlado.

V tej zvezi piše „Il Resto del Carlino“: Dokler bo skušala ena ali druga vesela sila potom Družbe narodov uveljavljati lastno hegemonijo na kopnem in v Sredozemskem morju, bo ženevska institucija ustvarjala nezadovoljneže, mesto solidarnosti evropskih držav.

Ponovno naglašeno: Ne Italija, ki brani svojo nacionalno avtonomijo, temveč diplomatski sistemi drugih držav ogrožajo obstoj Družbe narodov. Več dokazov imamo — nadaljuje bolonjski list —, da skuša ravno francoska diplomacija in francoski tisk v Ženevi sejati razdor radi abesinskega vprašanja, ker se ravnokar Italija in Anglija pogajata, da dvigneta gospodarstvo in trgovino v Abesiniji. To stremljenje imenuje Francija atentat na abesinsko neodvisnost.

Francoska vlada se namreč boji za svoj monopol, ki izvaja potem edine železnice v Abesiniji nad etiopsko trgovino. Sedaj lahko vidi vsako, da je

ravno ta francoski monopol v očitnem nasprotju z neodvisnostjo Abesinije. In ravno Italija in Anglija hočeta razbiti ta monopol in skušata pripomoči Etiopiji do popolne neodvisnosti. Italija nima prav nikakega namena, da bi kršila teritorialno integriteto Abesinije in to je dokazala s svojim postopanjem, ko se je potegovala, da se sprejme Etiopija kot članica v Družbo narodov. Pravico pa ima Italija, da se povsod poteguje za svoje nacionalne in gospodarske interese in tega ji ne sme odrekati niti Francija.

Seja velikega fašistovskega sveta

Razprava o sindikalnem pravilniku

RIM, 26. Seja velikega fašistovskega sveta se je nadaljevala včeraj ob 22. in je trajala do treh danes zjutraj. Svet je razpravljal o posameznih členih pravilnika za izvajanje sindikalnega zakona. O tem predmetu bo trajala razprava še več dni. Veliki fašistovski svet se zopet sestane danes ob 21. uri.

Oborožitev fašistovske milice s karabinkami

RIM, 26. „Tribuna“ poroča, da bodo na podlagi dogovora med državnim podtajnikom za vojsko generalom Cavallerom in poveljnikom fašistovske milice generalom Gonzago vse legije milice v teku avgusta meseca opremljene s karabinkami.

Jugoslovenska narodna skupščina odobrila beogradske konvencije

Radikali in radičevci glasovali kompaktno za konvencije — Opozicija v znak protesta zapustila dvorano

BEOGRAD, 26. (Izv.) Po splošni pozornosti vse javnosti je narodna skupščina danes nadaljevala razpravo o beogradskih konvencijah predpoldne in popoldne in zvečer ratificirala te konvencije. Na predpoldanski seji je ostro govoril proti konvencijam dr. Trumbić, kateremu je odgovarjal zunanji minister dr. Ninčić. Med obema je prišlo do živahnih kontroverz. Ko je Ninčić ponovno omenjal, da ulica ne sme dati tona zunanji politiki, je v zbornici nastal velikanski nemir. Rad. tega je podpredsednik nar. skupščine dr. Subotić pred splošnim hruščem in truščem zaključil dopoldansko sejo.

Debata se je nadaljevala popoldne ob 5. uri in je kot glavni govornik opozicije nastopil samostojni demokrat dr. Grisogono. Njegova vsestransko dokumentirana izjava je bila najboljše v svoji vrsti. Vsa zbornica ga je poslušala z napeto pozornostjo in tu in tam so padli kakšni medklici. Njegov govor je trajal dve uri in četrt.

Z njegovim govorom je bila debata zaključena ter so zastopniki demokratov, SLS in muslimanov prečitali svoje izjave, s katerimi so se izjavili solidarni z izvajanjem posl. dr. Grisogona ter so izjavili, da bodo glasovali proti beograjskim konvencijam.

Pri glasovanju je v znak protesta vsa opozicija zapustila dvorano.

Veliko ogorčenje je vzbudilo pri opoziciji zadržanje vladne večine, ker so njeni poslanci med govorom dr. Grisogona bili v svojih klubih in so šele po njegovem govoru prišli v dvorano, da glasujejo.

Za konvencije so glasovali kompaktno radikali in radičevci.

Pašić zopet bolan

Vzmernjenje v radikalnih krogih

BEOGRAD, 26. (Izv.) V radikalnih krogih so vzbudile precej vzmetirjenja vesti, da se je zdravstveno stanje Nikole Pašića v Karlovih Varyh poslabšalo. Po svojem obisku pri prezidentu Masaryku se je Pašić vlegel v posteljo in njegova temperatura se je povišala na 39 stopinj.

V Karlovih Varyh se mudi kurijer Radomir Simić, ki prináša Pašiću poročila od vodstva radikalne stranke. Dosedaj ga Pašić še ni sprejel, iz česar se da sklepati, da je njegovo zdravstveno stanje precej slabo.

V par dneh pride v Karlove Vary njegov sin Rade in se tudi ta vest pripisuje slabemu stanju njegovega očeta.

Otvoritev VI. ljubljanskega velesajma

LJUBLJANA, 26. (Izv.) Danes ob 10. dopoldne je bil v Ljubljani otvorjen VI. ljubljanski velesajem ob izredno veliki udeležbi odličnih gostov iz vse države.

Ministra trgovine je zastopal poljedelski minister Pucelj, narodno skupščino dr. Basarić. Nadalje so bili prisotni velika župana Baltič in Pirkmajer, zastopnik vojnega ministra general Živković, poljski poslanik Okenski, ljubljanski konzularni zbor in še nekateri konzularni zastopniki tujih držav iz Zagreba in Beograda.

Visoke goste je pozdravil predsednik velesajma Bonač, nakar je poljedelski minister Ivan Pucelj otvoril velesajem. Po otvoritvenem govoru se je pričel obhod po pavilioni. Tudi letošnji ve-

lesajem je obsežno aranžiran in so ga vsi gostje o njem pohvalno izrazili. Za prihodnje dni se pričakujejo iz vseh krajev države in iz inozemstva posetniki. Ako bo vreme naklonjeno, bo imel ta velesajem največji uspeh.

Akcija novega francoskega ministrstva proti finančni krizi

PARIZ, 26. Včeraj popoldne so se sestali ministri in državni podtajniki. Sklenjeno je bilo, da prične komisija za omejitve znova delovati. Notranji minister je bil pooblaščen, da predloži zakonski načrt za odstavitev prefekturnih svetnikov. — Listi pišejo, da bo Francoski nemogoče sprejeti pogodbo Mellon-Berenger in zahtevajo, naj se pošlje nov izredni zastopnik v Washington in London, na pr. Clemenceau. — K seji min. sveta poročajo dodatno, da bo vlada nastopila s svojim finančnim načrtom 6. julija. Caillaux je izjavil, da ima Francoska dovolj finančnih sredstev za izpolnitev svojih obveznosti. Ministrski svet je proučil tudi znižanje stalaža maroških čet.

Hrup v angleškem parlamentu

LONDON, 26. Spodnja zbornica je razpravljala včeraj o ruski propagandi in o ruskih denarnih pošiljkah za angleško splošno stavko. Poslanec Locker Lampton je protestiral proti vmešavanju Moskve v britanske zadeve. Nato je govoril Chamberlain, ki je izjavil, da angleška vlada graja delovanje sovet. vlade, vendar bi ne bilo na korist svetovnega miru, če bi se ukinitili diplomatski odnosi. Med njegovim govorom je nastal hrup, da se je morala seja zaključiti.

K zaroti na Španskem

MADRID, 26. Agencija Havas sporoča, da je bila ponesrečena zarota organizirana bolj po komunistih nego liberalcih. Vojaške osebnosti, ki so sodelovale, ne pripadajo aktivnim kadrom. Predsedstvo ministrskega sveta je objavilo noto, v kateri pravi med ostalim, da so zarotniki že več tednov organizirali svojo akcijo pod pretvezo, da na Španskem ni svobode in ustavne vladavine. Toda ljudstvo da je s sedanjo vlado zadovoljno in zahteva za krivce strogo kazen, ki jo bo tudi vlada izjemoma zahtevala. Ob pravem času hoče objaviti upravno-disciplinarne ukrepe, ki si jih je zamislila proti zarotnikom, neodvisno od sodnih ukrepov. Ti ukrepi bodo čisto individualni in se ne raztegnejo na splošnost, ker vlada v ljudstvo zaupa. — Aretiranih je bilo okrog 200 oseb.

PARIZ, 26. „Matin“ pojasnjuje udeležbo vojaških osebnosti pri zaroti na ta način, da so visoki vojaški krogi nasprotni Riverovemu odloku, s katerim se ukinja napredovanje po službenih letih in se uvaja napredovanje po izberi.

Španski kralj na potovanju

MADRID, 26. Vladarja sta včeraj odpotovala v Pariz. Od tam se podata v London, in bo imel kralj Alfonz na oxfordskem vseučilišču predavanje o svoji dinastiji in o umetnosti na Španskem. Ob tej priliki mu podelijo častni doktorat.

Nemško-francoska pogodba za zračni promet

BERLIN, 26. Državni zbor je sprejel včeraj nemško-francosko zrakoplovno pogodbo.

IZ POLJSKE

VARŠAVA, 26. Sejm je izvolil včeraj s 176 glasovi Matijo Rataja ponovno za svojega predsednika, ki je to izvolitev končno tudi sprejel. Njegov protikandidat Stanislaw Głombinski je dobil 128 glasov.

VARŠAVA, 26. Radikalna stranka se je izrazila za spremembo ustave, vendar je nasprotna uvedbi novega volilnega zakona z zakonsko naredbo in predsednikovi pravic, da bi smel razpustiti državni zbor. Krščansko-demokratska stranka odobrava večino vladnih predlogov za spremembo ustave in zahteva osnove ustavne sodišča, ki bi naj proučil ustavo v razmerju do zakonov.

VARŠAVA, 26. Po sprejetju začasnega proračuna za julij, avgust in september je zbornica odgodila sejo do 1. julija.

Prva seja novega romunskega parlamenta

BUKAREŠT, 26. Na včerajšnji otvoritveni seji državnega zbora je imel kralj govor, v katerem je med drugim izrazil svoje zadovoljstvo, da se je storil prvi parlament na temelju enakega volilnega reda za vso državo. Novi zbor mora nadaljevati organizacijsko delo v državi v smislu nove ustave. Sedanje zasedanje se bo bavilo samo z izvolitvijo različnih parlamentarnih proučevalnih odborov.

Polom Parmske banke

Številne aretacije upravnih svetnikov
PARMA, 26. Radi poloma zavoda Banca Agricola Popolare di Parma je kvestura danes izvedla več aretacij. V Florenci je bil aretiran v nekem hotelu prof. Lusignoli. Bil je danes popoldne priveden v Parma. Drugi člani upravnega sveta navedene banke so bili prijeti v Cremoni in Piacenzi. V Parmu je policija aretirala prof. Ghibellinija, geom. Bocchiaja in Falnerdija. Odvedeni so bili v zapore San Francesco. V Cremoni je bil aretiran komendant prof. Alessandro Groppali v trenutku, ko je izstopil iz vlaka.

Vest o teh aretacijah je napravila velik utis v vseh krogih. Aretiranci so skrivali poloma parmske banke.

Zračni promet na Romunskem

BUKAREŠT, 26. Včeraj se je otvoril poštni zrakoplovni promet med Bukareštom, Galacem, Jasijem in Kišinavom.

Avstrija pred notranjim pomirjenjem

DUNAJ, 26. Državni zbor je izvolil včeraj Hintelena za naučnega ministra. Socijalisti so se glasovanja vzdržali. Vlada je izjavila, da hoče v zadevi šolskega zakona najti kompromisno rešitev, da omogoči redno parlamentarno delovanje. Socijalisti kažejo, da bi bili pripravljivi za pogajanja.

Velika povodenj v Mehiki

MEHIKO, 26. Reka Gamez je razdrla jezove in poplavlila mesto Leon v državi Guanajuato, ko je večina prebivalcev spala. Mrtvih je kakšnih 1000 oseb, gmotno škodo cenijo na 4 milijone pesov. Stotine družin so ostale brez vsakih življenjskih sredstev. Čete in reševalni oddelki hitijo mestu na pomoč.

Pismo iz Jugoslavije

LJUBLJANA, dne 25. 6.

V ospredju vsega političnega zanimanja so nettunske in beograjske konvencije. Morale bi biti sprejete že v sredo, pridejo pa komaj danes na dnevni red skupščine in zaenkrat samo beograjske, dočim bodo ratificirane nettunske šele prihodnji mesec. Odpor proti sprejemu teh konvencij je v prečasnih krogih zelo velik, zlasti pa v Dalmaciji, ki je na teh konvencijah najbolj interesirana. Govorilo se je tudi, da bodo radičevci pod vplivom javnosti glasovali proti tem konvencijam, ali se vsaj glasovanja, vzdržali. Toda to se ne bo zgodilo in radičevci bodo sklenjeno glasovali za konvencije, kakor to jasno sledi iz izjave poslanca HSS, ki je dejal, da ni nobenega vzroka, da ne bi klub HSS glasoval za konvencije. Te konvencije so sklenili demokrati in radikali in zato ni greh HSS, če je skupščina danes moralno obvezana, da jih odobri. Če bi glasovala HSS proti ali se glasovanja vzdržala, potem bi to povzročilo padec vlade, česar pa HSS noče, ker gg. Pribežević in Davidović že komaj čakata, da vstopita v vlado. Sedaj ni čas za krizo vlade, ker ta ne bi bila niti v strankarskih in niti v narodnih interesih. Če se bo izkazalo, da je parlament nesposoben za delo, potem se bo naravno šlo na volitve, toda ne brez Hrvatov, še manj pa proti Hrvatom.

Po tej izjavi odličnega člana HSS je jasno, da bodo radičevci glasovali za konvencije in da je njih sprejem zaskrban.

Poleg boja za nettunske in beograjske konvencije vlada zlasti veliko zanimanje za razmere v radikalni stranki. Posebno značilen je bil v tem pogledu članek uglednega radikala „Politiki“. V tem članku se zlasti ostro napadajo ministri dr. Ninčić in Boža Maksimović, ki da delata proti Pašiću.

V članku se naravnost zahteva, da morata biti oba ministra izključena iz radikalne stranke. Ta članek je dobil še poseben pomen radi boja za občinske volitve v Beogradu, kjer je odkrito nastopil proti oficijelnemu kandidatu N. Pašića in sedanjemu podpredsedniku občine g. Bobiću, notranji minister Maksimović. Resnost nasprotstev, ki so se pojavila v radikalni stranki, si vidi tudi iz tega, da je prišel v Beograd stari radikalni prvak Aca Stanojević, da posreduje med obema skupinama. Če bo imelo njegovo posredovanje tudi uspeh, je zaenkrat še zelo malo verjetno, ker je ozadje vseh teh bojov v prvi vrsti osebne značaja in je snor zavzel že take oblike, da bo le težko najti primerno formulo za kompromis.

Splošno pa se pričakuje, da pride še tekom julija do razčiščenja in da se potem odloči, če bo vzdržala vlada spodaj Uzunovića atake, ki se vrže vedno pogosteje tako s strani opozicije kot tudi desnega krila radikalne stranke.

Važnejša kot vsa ta vprašanja naše notranje in vseskozi samo strankarske politike pa je delo, ki se je v zadnjem času pričelo za izboljšanje našega gospodarstva. Tu treba predvsem omeniti delo finančnega ministra dr. Perića. Prvo veliko delo, ki ga je izvršil doktor Ninko Perić, je bilo, da je predložil skupščini zakonski načrt o izenačenju davkov. Pomembnost tega koraka sem že obširno popisal v prejšnjih pismih.

Drugo, vsega priznanja vredno delo novega finančnega ministra, je bilo, da je odpravil zaupni fond v svojem ministrstvu. V kakšne svrhe se je uporabljala ta fond, koliko je iznašal, o tem ni nič pozitivnega znano. Gotovo pa je to, da je bil ta fond silno nepopularen in da čisto sigurno ni bil v korist državnim financam.

Z vsem priznanjem treba omeniti tudi prizadevanje g. dr. Perića, da se uredi dolgovi Jugoslavije. Tako se poroča iz Beograda, da bodo v najkrajšem času po zaslugi dr. Perića urejeni dolgovi Jugoslavije v Angliji. Naš poslanik v Londonu g. Gjurjić je že dosegel, da se bo v najkrajšem času pri-

Vesti z Goriškega

KOMEN

Konje so ukradli.

O kaki konjski tatvini ni bilo čuti v naši občini in v okolici že dolgo časa. Sedaj pa ta paka vest po pravici razburila naše ljudi. Posesnik Buda Valentim se je zbudil z arana, da zapre konja. Stopil je v hlev, a konja ni bilo nikjer, čeprav se je dobro spominjal, da ga je bil zaprl v hlev prejšnji večer. Vse iskanje ni pomagalo nič. Konja ni bilo; ta čas, ko je Buda spal, so prišli ali je prišel tat, in ga odgnal s seboj. Karabinerji, obveščeni o tem dogodku, so se takoj lotili zasledovanja, saj so se še sledovi dobro poznali, toda na deželni cesti so se slednjici tudi ti sledovi porazgubili, in konj je izginil, kakor bi mu bile peruti zrastle.

VRTOJBA

Mučeniški dela.

Komaj dober mesec je delal Vogrič Alojz pri tvrdki Celeste. Doma v Vrtobji je imel premalo zemljišča, da bi mogel preživeti svojo družino s petero nedoraslimi otroci. V petek dopoldne je vlagal v stroj skrivljene plošče (bandone) pobrane iz strešnih jarkov. Nesreča je hotela, da so se mu pri tem ujeli prsti v stiskalnico ter mu povlekli i celo roko v stroj. Ko so na njegov krik bolečine ustavili stroj, se je nudil okoli stoječim strašen pogled na razmečkano roko.

V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici so mu morali odrezati roko. Vogrič vdano prenaša svojo nesrečo, samo ena težka skrb ga mori: kako bo odslej naprej preskrboval svojo nedoraslo družino?

FOJANA V BRDIH

Na dan sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. vsi v Fojano k veliki javni prireditvi s sledečim sporedom: 1) «Il povero solitario» (Leopardi) - deklamacija; 2) «Knezov zeta» - poje pevski zbor iz Fojane; 3) «Ples kralja Matjaža» - poje zbor iz Fojane; 4) «Vojači na poti» - poje pevski zbor iz Nettle; 5) «Miklova Zala» - Sket-Bajukova drama v petih dejanjih; - Med odmori svira «Godbeni krožek» iz Gorice. Po uprizoritvi popoldne zabava pri mizah, kjer bo sviral godbeni krožek izbrane komade in kjer bo sodelovala šaljiva pošta. - Prijatelji poštnega babe, pridite! Spored bo lep in bogat. - Odbor.

ŠEMPETER PRI GORICI

Pri nas so z dnem 15. t. m. pričeli graditi že dolgo nameravano železnico, in sicer so za enkrat pričeli z gradbo drugega tira od predora pri Kostanjevici (Gorica) proti Volčji dragi. Zaposlenih je več domačinov, ki uravnava terena za isti tir. Razume se, da je ta železniški tir, kakor tudi velika postaja, ki se postavi na našem polju, vzela našim posestnikom precej rodovitne zemlje.

Cerkve, kot se vidi, res ne bomo nikoli imeli. Čas bi bila, da bi se gospodje, ki imajo s tem opravila, enkrat zganili. Kmalu izgubimo vse naše domače železničarje, ker večina jih je že odšla, drugi pa imajo dekrate že v rokah. Skoro vsi morajo pustiti posestvo in oditi ali sami v notranjost Italije, ali pa vzeti družino s seboj in posestvo oddati v najem.

Opazja se prvo oranje krompirja. Sviloprejk je bilo letos pri nas malo, ker je ljudi prestrašila lansko draginja murvo-vega lista.

Gradbe stavb so v naši vasi popolnoma končale, tako da naši zidarji v domači občini nimajo posla - pa lahko bi ga imeli pri cerkvi, ko bi bilo drugače.

IDRIJA

Kraljevo gozdno skrbništvo je končno vendarle pričelo s podiranjem starodavnih «Grabelj», ki so stoletja služila za ustavljanje drv na tako imenovanem «Leustatu» v Idriji, katere je prinesla reka Idrija od večjih povodnih iz eraričnih gozdov izpod Vojskega in Cekovnika. Tako naplavljenje drv je bilo jako po ceni; večkrat se je pa tudi zgodilo, da je prevelika množina vode iz drv pretregala «Grabelje» v takih slučajih je voda odnesla vsa drva s seboj in gozdni erar je trpel ogromno škodo. Še večjo skrb in še večji strah pa je ob takih slučajih prestalo prebivalstvo ob Idriji in «Leustatu», kajti naplavljen drva in različna druga šara, katero je voda prinesla s seboj, je ovirala odtok vode ter je bilo ob takih slučajih ogroženih veliko hiš in stanovanj. Voda je narasla in vdrila v kleti, stanovanja, trgovine ter napravila večkrat ogromno škodo. Sedaj vozijo drva iz Bele in Cekovnika voznički kmetje, kar jim daje nekoliko zaslužka. Zvojnja pa je radi slabih in strmih cest težavna in nevarna in je cena drv zato v zadnjem času zelo poskočila. Kljub temu da je Idrija okrog in okrog obdana od zelenih gozdov - ki se pa v zadnjem času pridno sekajo - vlada v mestu v mnogih družinah radi slabega gmetnega stanja pomanjkanje drv. Ob torkih in četrkih dovoljuje gozdno oskrbnitvo proti majhni odškodnini pobiranje suhega vejčja in dračja, kolikor se da v gozdu nabrati brez sekire. Moški, ženske in otroci, ki si na ta način pripravljajo drva, katere prinašajo v koših, niso ob teh dnevih in idrijskih cestah redke prikazni. Starejši rudarji se z žalostjo spominjajo starejših boljših časov, ko je idrijski rudar, poleg sicer majhne plače, prejemal tudi žito in drva.

Nepriljni svatje. - V nedeljo, 20. t. m. je prišlo na nekem ženitovanju v bližini Kanonlje med svati do hudega prepira, ki je imel za vse svate neprijetne posledice. Dva sta bila težko ranjena na glavi s sekuro ter bila pripeljana v tukajšnjo bolnišnico. Svatje pa nadaljujejo svoje ženitovanje v zaporu idrijskega sodišča. - Žalostno je, da ljudje niti ob tako slovesnih prilikah ne morejo brzdati svoje strasti; še se nahajajo med ljudstvom stari nepoboljšljivi prepečki, ki ne morejo biti ob nobeni priliki brez prepeta. Takih naj bi se ljudje ogibali; saj tako daleč smo menda že, da sprevidimo sami, da nam prepeli ne prinašajo koristi in da nam ne delajo nobene časti.

Občni zbor okrajne posojilnice v Idriji. V sredo ob 18. uri se je vršil v prostorih načelnišča redni letni občni zbor «Okrajne posojilnice» v Idriji, registrirane za druge z neomejeno zavezo, za dvanajstdeseto upravno leto 1925. Posojilnica je bila ustanovljena leta 1894. In je od svojega početka razen prvih povojnih let stalno napredovala. Vojna posojila in zamenjava denarja je povzročila, da je zavod od 1918

PEVSKO IN GLASBENO DRUŠTVO V GORICI naznanja, da se bo vršil zaključni koncert v soboto dne 10. julija in ne, kakor je bilo javljeno, dne 3. julija. - Predložen je bil koncert na 10. julija radi tega, ker so člani orkestra dne 3. julija zaposleni pri drugi prireditvi.

Svilodni trg v Gorici v soboto 26. t. m. Na trgu je bilo okoli 1200 kg svilodov. Blago lepo; cena jim je bila od 28-30,5 lir za kg.

Svilodni trg v Šempetru. Na trgu je bilo okoli 700 kg svilodov. Blago prav lepo; cena od 28-30 lir kg. Tuji trg v Sovodnjah je bil živahen; cene približno iste kot v Mirnu.

Goriški izvojni trg v soboto dne 26. t. m. Bele cepljenke 1.10-1.40, črne črešnje 1.00-2.00, zeleno stroje 0.40-0.50, grah 0.40-0.60, sparglji 2.00-2.50, krompir 0.40 do 0.45, breskve 2.00-3.50. - Na trg je bilo prinešenih še okoli 200 kv. črešenj.

Mirenski svilodni trg v soboto dne 26. t. m. Na trg je bilo prinešenih okoli 10 kv. svilodov. Cena je bila sledeča: odprta cena L 28, navadna cena do L 31. Blago srednje dobro. Konkurenca dobro razvita.

MIREN

Obrotno-nadaljevalna šola v Mirnu se slovesno zaključila na praznik sv. Petra in Pavla ob 10. uri v prostorih tukajšnje ljudske šole. Ob tej priliki bodo razstavljeni šolski izdelki gojencev in gojekov te šole. Obenem se razstavijo tudi ročni izdelki učencev ljudske šole ter se bo vršilo srečanje z dobitki in prid domačega šolskega patronata. Razstava bo odprta od 10.-18. ure istega dne. - Vodstvo.

PLANINA

Prosvetno društvo na Planini (Vipava) priredi veselico dne 29. junija 1926, na praznik sv. Petra in Pavla, oz. v slučaju slabega vremena dne 4. julija, na prostornem dvorišču G. Fortunata Marc, Planina (Gorenja vas) št. 90 ob 4.30 uri popoldne s sledečim sporedom: 1) G. Verdi «Lombardi» - canto italiano; 2) Pozdravni nagovor - član društva «Planina»; 3) N. Nedved: «Naša zvezda» - poje mešani zbor iz Planine; 4) S. Grogarič: a) «Nazaj v planinski raj», b) «Mojo srčno kri škropilec», c) «Same» - deklamirajo članice društva «Vipava»; 5) E. Adamič: «Zapuščena» - poje mešani zbor s sopranom solo (Vrhpolje); 6) R. Silvester: «Dimnikar» - kuplet - poje član društva «Goče»; 7) J. Aljaž: «Oj zbogom ti, planinski svet» - meš. zbor Podraga; 8) N. N.: Odloemek iz opere «Jamska Ivanka» - kuplet - poje šest deklet s Slapa; 9) Vinko Krek: «Pogovor z domom» meš. zbor s Cola; 10) V. Vodopivec: «Noč na Adriji» - poje več zborov skupaj; 11) R. Silvester: «Botra Nerga» - burka v enem dejanju - Planina; 12) V. Vodopivec: «Brez zajutreka» - burčica v enem dejanju - St. Vid; 13) a) Proste vaje članice televadnega krožka, b) Simbolične vaje - Slepčeva tožba - Budanje; c) Simbolične vaje - Gor čez izaro; 14) M. Hubad: «Ciganca posmehulja» - mešani zbor iz Vrhpolja; 15) M. Hubad: «Gor čez izaro» - meški zbor s sopranom in altom, šestglasno, poje «Col»; 16) J. Zirovnik: «Planinčica» - 4-glasni žen. zbor, «Podraga»; 17) D. Vodopivec: «Zaklad» - burka v enem dejanju, Vipava; 18) J. Aljaž: «Ujetega ptiča tožba» - poje meš. zbor iz Planine. - Med odmori sviranje na harmoniji ter pesni «Priša je miška iz mišnice» - meš. zbor iz Vrhpolja; «Slavnica» - meš. zbor s Cola; in «Planinska roža», meški zbor iz Podrage.

GRGAR

Drzna tatvina.

Gostilničar Doljak Karel je naznanil tukajšnjim orožnikom, da so vdrlj neznan tatovi v njegovo gostilno na ta način, da so razbili v prvem nadstropju šipo, odprli okno in s pomočjo vetrnikov tudi vrata. Nato so zapeljili nekaj prautov, salamov in drugih stvari ter so jo nemoteno odkurili s svojim dragocenim plenom, ki jim bo vsaj nekaj dni preganjal glad. Škoda, ki jo trpi Doljak, se precejšnja. Naš grgarski prst, ki je res kar s tovrstnem, je bil že od nekdaj znan kot izborna jed daleč naokoli in tatovi so se gotovo hoteli prepričati, v koliko se lahko zanešajo na ljudski okus. Upati je, da se bodo tatovi izdali s svojo le preveliko željo, ki jo povzroča grgarski prst.

DESKLE

Na našo postajo v Plaveh so prišli v ponočnih urah svedrovci. Odprli so si zaprte durč, vdrlj v urad, brskali po predalih, miznicah, dokler jih ni omamila velika blagajna s svojo tajkinstveno vsebino. Navrtali so jo v obliki trikotnika, prevrtili tako vse tri stene in se polastili vsega, kar koli je hranila blagajna. Bilo je v njej 700 lir. Postajenačelnik, ki je že takoj zjutraj opazil sledove neznanih svedrovcev, je naznanil tatvino in vlom karabinerjem, ki iščejo storilce.

Op. u r e d n.: V toku enega tedna je to že druga blagajna, ki so jo navrtali neznan svedrovci. Najprej so se pojavili v Mirnu, kjer so menili dobiti v blagajni tamonjše izterjevalnice težke tisočake, a so se končno morali zadovoljiti s 35 lirami, sedaj pa v Plaveh, kjer je bil plen že precej velik. V krajih okrog goriške okolice se mora torej potikati družba svedrovcev, ki zelo vzemirja s svojo navzočnostjo lastnike blagajni.

ŠTANJEL

Bakrena Hca hgnilla

Na progi od nas pa do bližnje postaje Skopo-Duovlje je isgimilo nad 1000 m brzojavne bakrene Hce. Oblasti so se o tej tatvini seveda takoj obvestile, a ves njihov trud in napor izesiditi predzne storilce, je bil do sedaj brezuspešen. Železniška uprava ima škode nad 800 lir. Pred par meseci se je zgodila slična tatvina tu v naši bližini, in sicer med ribemberško in našo postajo. Dotični tatovi so ostali še do danes neznanj, kakor se vidi, so celo razširili področje svojega uspešnega delovanja še preko naše postaje in se polagoma približujejo Trstu. Večkrat smo brali v časopisih o tatvinah brozjavne bakrene Hce, a po teh poročilih so se tatovi držali bolj vipavsko-osemija, sedaj jih je pa najbrj povodenj preganla k nam na kraško planoto ali je pa vipavška progta radi ponovnih in pogostih tatvin predobro zastražena.

ALI JE PREKLINJEVANJE TUDI V SLOVENSKEM JEZIKU KAJNJOVO?

Razne sodinje, tako na pr. ona v Čedadu, so že obsodile par preklinjalcev na občutne kazni zopora in pa na par sto lir denarne globe. Ker žalibog tudi v naših krajih, posebno v ustih mladenozobe mladine ter «durmanov», cvetoje razni porca m... in porca d., ni izključeno, da bomo i pri nas čuli o raznih obsodbah.

Ker pa mi Slovenci sploh nimamo razen raznih hudčev pristnih sočnih kletvic, ni verjetno, da bi preklinjevanje v slovenski zadele sodnijske kazni.

Ta vest bo pomirila i našega humorista Damira Feiga, ki je spisal za Goriško Matico roman, kateri nosi kot naslov domačo kletvico «Pasja Diaka». Pa tudi vsi tisti, ki se sedaj v zadnjih dnevih naroče na Goriško Matico, ne bodo radi čitanja «Pasje diake» kaznovani z zaporom, ampak ravno obratno s par prav veselimi uricami čitanja.

SPORT

Magdalena-Tommaseo

Sledeči igralci Magdalene naj bodo danes točno ob eni uri popoldne na igrišču Obzora: Golob, Kanobel, Kobec I., Kobec II., Macarol, Mahor, Krpan, Urič, Pongračič, Kocjančič, Vekjet I., Vekjet II., Cah, Jerič, Čok, Kobec III., Stepančič. - Načelnik.

Tommaseo-Magdalena

Kljub temu, da naša sportna javnost osredotočuje svoje zanimanje predvsem na tekme II. divizije, vzbuja ta tekma vendar obč. pozornost. Obe moštvi vsebujeta nekaj elementov, ki jih lahko štejemo med naše boljše igralce, obe moštvi gojita kavališki sport ter bazirata svojo igro na smiselno in skupno vezanje. Razen tega odvisi od današnjega rezultata končna klasifikacija v prvenstveni tabeli II. divizije. Sklepajoč po zadnjem, sicer razveljavljenem srečanju obeh čet, bi imela Magdalena ugodnejše izgledje na uspeh. Iz vsega sledi, da bo boj vsekar zelo zanimiv.

M. D. Roool

Posivam vse igralce prvega moštva, da se zberejo točno ob 15.30 na igrišču Adrije. Prinesite s seboj II. četa igra ob 11. uri dopoldan prijateljsko tekmo s četo M. D. Sv. Ivan na igrišču Obzora. - Sportni vodja.

Iz tržaškega življenja

Tragikomičen samomorilen poskus.

Samomor je nekaj zelo žalostnega in gotovo ne gre zasmehovati nesrečnika, ki ga izvrši. Vendar pa se tudi samomorilni poskusi včasih zgodijo, ob okoliščinah, ki dajejo takim žalostnim dejanjem skoro komičen ton. Med slednje spada brezdvomno samomorilen poskus, ki ga je izvršila 19-letna prodajalka Bruna Possega, stanujoča v ul. Ponziana. Deklica je bila zaljubljena v nekoga mladeniča, ki pa ji je vračal ljubezni mlo za drago. Radi tega se je čutila tako nesrečno, da je sklenila dati slovo življenju. Včasih so si nesrečno zaljubljene deklice hodile hladit srčne rane v samostan, toda danes je ta običaj že zastarel; moderne deklice si zdravilo srčne bolečine na čisto drugačen način: s stropom, revolverjem, s skokom v morje ali pod vlak itd. Possegova si je izbrala v ta namen plin. Včeraj popoldne, ko je ostala sama v slaščičarni Frana Franceschini-ja v ulici Settefontane št. 2, kjer je zaposlena, je sklenila, da izvrši svoj mračni naklop. Zaklenila je vrata slaščičarne, nato je vzela s police steklenico sladkega likerja ter si začela točiti kozarček za kozarčkom. Ko je bila v «ročkah» in se je čutila dovolj okrepleta za pot na oni svet, se je podala v ozadje slaščičarne, odprla pipo plinove napeljave in čakala, da jo plin zazibje v smrtni sen. Toda kmalu potem je prišla nekaka druga prodajalka, ki je, v slutnji, da se je pripetilo nekaj nenavadnega, poklicala vratarja iz bližnje vete in z njegovo pomočjo s silo odprla vrata. Kaj se je potem zgodilo, da se povedati v par besedah. Na lice mesta je prihlel zdravnik redne postaje, ki je dal prepejati Possego v mestno bolnišnico, kjer je dobila potrebno pomoč.

Ker je deklica jedva ovohala plin, si je kmalu toliko opomogla, da so jo lahko prepustili domači oskrbi.

Smrtno nevaran padec otroka.

Sinoci okoli 22. ure se je pripetila v Kolonji - Monte Flaescene tragična nesreča, katere je bil žrtev 6-letni Bruno Fertuga, stanujoč v hiši št. 205. Dečko se je nahajal na dvorišču pri svoji stari materi in se igral z žogo. Ko je tekal za žogo, se je spotaknil in padel tako nesrečno, da je udaril s čelom ob koničast kamen. Revček se je takoj dvignil, a komaj je parkrat prestopil, se je zopet zgrudil in obležal nezavesten. Teta, ki je to videla, mu je za silo obvezala rano na čelu ter ga nato prenesla v mestno bolnišnico, kjer je zdravnik ugotovil, da ima nearečni otrok hudo pretreseno možgane in počeno črepijno. Sprejeli so ga v zelo nevarnem stanju v kirurški oddelek.

Zlikovci prevrtili dve blagajni in ugrabili 5000 lir.

Predpreteklo noč, najbrj v prvih jutranjih urah, so neznanj zlikovci izvršili drzen vlom, ki se jim je dobro obnesel in izplačal. To pot so vzeli na-muho skladišče kave tvrčke H. Hausbrandt vulici C. Rittmeyer št. 12. S pomočjo ponarejenih ključev so se vtihotapili v skladišče, kjer so z mojstrsko spretnostjo prevrtili dve blagajni. V eni niso našli ničesar, v drugi pa so našli plačilo za naporno delo: znesek 5000 lir v gotovini. Predno so jo zlikovci odkurili, so bili še tako previdni, da so izbrali vse ostise prstov na blagajnah. - Tatvina, ki so jo odkrili včeraj zjutraj uslužbenici tvrčke, je bila prijavljena na kvesturci.

Borzna poročila.

Trst, 26. junija.

Amsterdam 11.90, Belgija 78.50, Francija 79.50, London 123.80, New York 27.40, Španija 440, Švica 530, Atene 34, Berlin 650, Bukarešt 11.25, Praga 81.50, Ogrska 0.0385, Dunaj 390, Zagreb 48.50.

Vojnoškodninske obveznice 68.50.

GENA 5 LIR ZA 4 KNJIGE GORIŠKE MATICE JE PAČ TAKA, DA NE VE-LJA IZGOVOR O POMANJKANJU DENARJAJ ZATO SE NAROČI ČIMPREJ, ŠE TE DNI NA KNJIGE.

stalno zanimanje za gospodarska vprašanja. Prav poseben pokret bo v tem oziru kongres vseh zbornic Jugoslavije, ki se ravnokar vrši v Ljubljani. Vsi ti kongresi zbornic - ljubljanski je peti - so imeli za naše gospodarstvo velikanski pomen in tako je bil zadnji največje važnosti za naš izvoz in našo trgovinsko bilanco. Zasluga kongresa zbornic v Skoplju je bila, da je pričela vlada posvečati posebno pažnjo izvozu in da je postala potem naša trgovinska bilanca aktivna, s čimer je bila omogočena stabilizacija dinarja. Sedaj ljubljanski kongres je posvečen našemu pomorstvu. Nobenega dvoma ni, da bodo njegov temeljiti referati in dobro preudarjeni zaključni temelj naše bodoče pomorske politike. Nujna posledica tega bo, da bo naš izvoz še narastel, kar bo zopet dvignilo našo produkcijo.

Slika naše notranje strankarske politike ni razveseljiva, tem bolj pa so razveseljivi rezultati dela naših gospodarskih krogov in v tem je tudi najmočnejše jamstvo za napredek naše države. R. S.

(Op. ur.: Glej tudi današnje telefonsko poročilo iz Jugoslavije).

DNEVNE VESTI

Prizivna obravnava proti Fr. Bevku

Prizivno sodišče potrdilo prvo razsodbo

France Bevk, znani slovenski pisatelj in novinar, čigar bridka neprilika, ki ga je doletela pri izvrševanju njegovega težavnega poklica, je vzbudila med našim ljudstvom tako globok odmev sočustvovanja, ni našel milosti niti pri tržaških sodnikih. Ves narod v Juljski Krajini je upal, da bo priljubljenemu pisatelju omlinjena težka kazen, ki so mu jo prisodili goriški sodniki radi nekega šaljivega dopisa, priobčenega v humorističnem listu «Čuk na pal'ci», kateremu je bil odgovorni urednik. Naše ljudstvo je upalo, da be tržaško prizivno sodišče, na katero je Bevk vložil pritožbo proti obsodbi, upoštevalo pisateljevo fizično šibkost in bolezen, ki tare njegovo družino, predvsem pa dejstvo, da je bila objavljena ona inkriminirana vojska šala tako-rekoč preko volje g. Bevka. Prizivna razprava pa ni prinesla Bevku zlate prostosti, ni ga vrnila obupani družini.

Razprava se je pričela točno ob 11. uri. Bevk je prišel v sodno dvorano vkljen in v spremstvu dveh orožnikov; bil je bled in shujšan. Na upadlem obrazu se mu je poznalo, da je v dveh mesecih zopora mnogo pretrpel, zlasti duševno.

Na predsednikovo vprašanje je pisatelj pojasnil, kako je prišel inkriminirani dopis, ki ga je prejel od slovenskih vojakov, v list; dejal je, da je bil tisti dan zelo izmučen od napornega dela, zato da ni dopisa, ki je bil sestavljen v obliki 10 šaljivih zapovedi za vojaka, prečital do konca.

Nato je povzel besedo državni pravdnik cav. uff. Nicolò Martino, ki je naglašal, da vsebuje ves dopis, ki ga je objavil Bevk, žaljive izraze za armado; potemtakem Bevkov izgovor ne drži. Dalje je poudarjal, da je bil Bevk že prej posvarjen radi sličnih objav. Zato meni, da je bila kazen pravično odmerjena ter predlaga, naj se prva obsodba potrdi.

Zagovornik odv. Vinci iz Gorice je poudarjal Bevkovo mirno nprav, radi katere je znan v Gorici kot zelo zmeren človek v vseh svojih nastopih, zlasti pa v novinarskih. Naglašal je dalje, da je bil Bevk preobložen s delom, zato se mu je zgodilo, da je proti svoji volji prezrl pravi smisel inkriminiranega dopisa. Končno je govornik orisal težke družinske neprilike g. Bevka, naglašajoč, da je moralno že davno prestal kazen za ta prestopke. Na podlagi teh izjavanj je predlagal, naj sodni dvor spremeni kazen v pogojno in da se izpusti na svobodo.

Po kratkem posvetovanju je sodni dvor zavrnil braniteljev predlog in potrdil prvo razsodbo. Na podlagi tega sklepa bo moral g. Bevk poravnati tudi sodne stroške, ki so nastali radi priziva.

Pol milijona knjig

je izdala Goriška Matica v sedmih letih med svoje člane. Ni je slovenske hiše, ki bi ne imela po par njenih knjig. Naj ne bo tudi zanorejena slovenske hiše, ki bi ne bila naročena na knjige Goriške Matice. Potekajo zadnji dnevi naročitve. Društva, poverjeniki, ali ste storili svojo dolžnost in nabrali pri vseh hišah člane za Matico?

Sedemstoletnico sv. Franciška Asiškega praznujemo i mi Slovenci in izdamo v jako dostojen način s tem, da izdamo več knjig o tem najčudovitejšem izmed svetnikov. Kot se more predvideti, bo najbrže izšlo letos kar troje knjig o sv. Francišku. V kolikor se more predvideti, najlepša ona, ki jo sestavlja za Goriško Matico v svojem teškem položaju France Bevk. Goriška Matica bo izdala knjigo o sv. Francišku neobvezno in jo bodo dobili njeni člani za bera 2 lir. Gotovo se bo vsaj v zadnjih dnevih priglasili kot član Goriške Matice ter s tem naročil na letošnje njene knjige, ki stanejo samo 5 lir.

VABILO

Na prvi redni občni zbor «Zveze društev upravičenih posestnikov» v Trstu, kateri se bo vršil dne 27. t. m. ob 10. uri zjutraj v prostorih «Edinosti» via S. Francesco št. 20, I. s sledečim dnevnim redom: 1) Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zborra. 2) Poročilo odbora. 3) Odobriev pravil. 4) Volitev novega odbora. 5) Slučajnosti. Opozarjamo vas, da se v smislu pravil vrši po preteku pol ure občni zbor ne glede na število navzočih, ako je bil občni zbor nesklepečen ob določeni uri. - Z ozirom na gospodarsko važnost omenjene zveze pričakujemo z gotovostjo obilne udeležbe. Odbor.

Himen.

Gosp. Kobau Angelj, dolgoletni član in baritonist pevskega društva «Ilirije» pri Sv. Jakobu, se je poročil včeraj z gospodično Rozo Bremčev. Novoporočencema želi celokupno članstvo obilo sreče.

Promocije

Na rimski univerzi je položil te dni inženirski izpit g. Ditmar Oton iz Gorice, za doktorja prava sta bila promovirana gg. Rusinič Slavko iz Gorice (v Paviji) in Stanič Josip iz Komna (v Padovi). G. Gardani Evgen iz Pazina je bil promoviran za doktorja medicine v Padovi.

Novi bankovci po 100 lir

Banca d'Italia je pooblašena izdati nove bankovce po 100 lir. Ti bankovci, ki pa bodo le začasni, bodo podobni sedanjim, toda papir bo drugačen in ravnotako tisk in filigrani.

Sedanji bankovci po 100 lir ostanejo nadalje v prometu ter bodo veljali kot plačilno sredstvo obenem z novimi bankovci. Pozneje pa bodo obojni stotaki nadomeščeni z novimi, ki se pripravljajo.

Slovinci v zdravilišču Abano in «Edinost»

Iz Abano nam pišejo: Tukaj imamo zelo krasno in lepo vreme ter je na vsi moč toplo. Žal je, da je voda tukaj zelo slaba, tako da se mora vino piti, ki pa ni zelo drago. Sploh pa je res vse bolj po ceni tukaj kot pa pri nas. Ljudi je že vse polno iz vseh krajev, a največ jih je iz raznih pokrajin Italije.

Mi Slovenci smo razdeljeni po raznih hotelih, ali dobivamo se na promenadi, v drevoredih, kinu in sploh na sprehajališnih. Kraji so lepi in zelo rodovitni, a največ se pečajo kmetje z vinogradništvom, ki letos kaže bogato trgatve. Pšenica zori in jo večinoma žanjejo. Zelo bogato je obrodila. Krompirja je tudi še precej in ni drag; sadja dobijo vse vrste, črešnje, hruške, breskve itd. Žal nam je, ker nimamo slovenskih časopisov. Sploh se vsi drugi dobijo, a naših ni. Jaz sem vprašal pri tukajšnjem razprodajalcu časopisov, zakaj ne naroči tudi «Edinosti» iz Trsta; odgovoril mi je, da saj ima «Piccolo», saj je tržaški dnevnik. Jaz sem mu pa rekel, da ni vseeno, ker «Piccolo» ni sloven, list, in da «Edinost» lahko naroči, saj nas je tukaj več kot sto Slovencev, ki ostanemo čez celo sezono. Potem mi je rekel, da bo še premislil, ali se mu bo izplačalo.

Okolica je zelo divna: lepi majhni in visoki griči obraščeni s trtami. Vinogradi ne zaostajajo za našimi v Brdih in v vipavski dolini. Nam Slovincem se tu zelo dopada, ali škoda, da bo treba iti kmalu proč, ker finančni minister zelo hitro prazni možniške slehernemu.

Obiskali smo nekateri razstavo v Padovi. Tu smo videli reči, ki jih sploh še nismo videli, čeravno smo mnogi prehodili iz nekaj sveta. Na žalost slovenskega paviljona ni bilo videti.

V domovino se povrnemo nekateri čez Videm, drugi pa čez Portogruar v Trst. Tako mi odputujemo in drugi prihajajo. To je vsak dan skozi celo leto.

Za sedaj nam ne preostaja nič več, kot da pozdravimo preko naše «Edinosti» v imenu tukajšnjih Slovencev vse naše prijatelje v domovini. Ostalo povemo pa ustmeno, ko se povrnemo. F. H.

CANKARJEV VEČER

Kot že javljeno, priredi danes ob 8. uri večer v prostorih otroškega vrta tukajšnje M. d. «S

do 1923. leta nekoliko nazadoval, od takrat pa moramo zopet beležiti stalen in razveseljav napredek. Posebno velik napredek se je pokazal v zadnjem poslovnem letu, ko je napram prejšnjemu letu skoro podvojil skupni promet. Pa poglejmo številke: L. 1924 in 1925. vlog 2.484.568.84 L., posojil 915.212.64 L.; — skupni promet 9.580.046.99 L. Lansko upravno leto pa je bilo vlog 2.575.900.52 L., posojil 1.168.958.48 L.; skupni promet je znašal 18.213.592.78 L. Bilanca izkazuje 6.158.68 L. čistega dobička, katerega 80% pripada deloma pokojninskemu zakladu, deloma rezervnemu zakladu, 20% pa se razdeli med sledeča društva: podr. Sol. društva L. 250, Udruženju samostojnih obrtnikov L. 250, Vincencijevi družbi L. 200, Del. braln. društvu za knjižnico L. 200, Šolskemu vodstvu za šolske otroke L. 200. Zadrudni deleži znašajo L. 10.000, premični in nepremični inventar 66.491.17 L., rezervni sklad 3.511.06 L. in posebni rez. sklad 62.001.60 L. Zadruga je članica Zadrudne zveze v Trstu, ki izvršuje zakonito redno revizijo. Z dobičkom zadnjih let so se odpisala vojna posojila in pokrile druge izgube, tako da stoji danes posojilnica na čistem. Vloge se obrestujejo po 4% čisto, vloga na tek računom po 4%; posojila se dajejo na vknjižbo, menično poročstvo in zastave. Za tako velik napredek se je predvsem zahvaliti sedanjemu spretnemu vodstvu, kateremu želimo, da bi bil njemu poverjeni zavod, ki ne spada samo med najstarejše, ampak tudi med najmočnejše denarne zavode Julijske Krajine, tudi v nadalje deležer stalnega napredka.

Izobraževalno društvo se toplo zahvaljuje vsem onim, ki so na ta ali oni način pripomogli k dobremu uspehu «Užitkarjev» v Črni vrhu. Zlasti toplo zahvala črnovrškim fantom in dekletom, onim namreč, ki so nam pomagali, kakor tudi res vzorno discipliniranemu občinstvu, ki nas je posetilo. Ne smemo pozabiti gasilcev, ki so nam blagotno prepustili v uporabo oder in dvorano.

Naznanjamo ob enem, da mislimo v kratkem posetiti tudi Cerkno in Vojsko. Zato pa upamo, da nam ostane občinstvo ob strani. Na svidenje torej!

ČRNI VRH NAD IDRIO

V nedeljo dne 20. t. m. je gostovalo pri nas izobraževalno društvo iz Idrije s kmetško žaloigro «Užitkarji». Ne bomo se spuščali v posameznosti, zlasti ne mi, ki nekaj takega ne moremo in ne znamo.

Zato pa se omejimo samo na dvoje točk: Zahvaljujemo se izobraževalnemu društvu za njegovo požrtvovalnost z vsem srcem. Spoznavamo i mi, da nam je potreba takega dela, medsebojnega sporazuma med mestom in deželo.

To dvoje je, kar nas veže, to dvoje, kar gojimo medsebojno. Gostovanj od danes pri nas nismo bili vajeni. S tem korakom stopamo v krog ostalih vasi in krajev po Goriškem, započeli smo z dobrim delom. Kdor ne ve, koliko težav je, predno se nekaj takega izvede, kdor poleg tega ne ve, koliko vsakdo, ki se na tako pot podaja, gmotno riskira, ne zna ceniti tega. Tudi naši vaščani niso znali ceniti, ko se niso udeležili predstave v onem obsegu, kot bi to bilo treba. Kat. prov. društvo je šlo na izlet na Javornik, nekateri so jo mahinili na Col, drugi zopet v Sp. Idrijo. Kar pa je ostalo prebivalcev doma, kar je bilo udeležencev pri predstavi, so bili vzorni. Tudi gostje so nas pohvalili.

Hi koncu naj samo omenim, da gotovo ni to prvo gostovanje pri nas in da nas bodo Idrijčani še posetili. Hvaležni jim bomo, kot smo jim danes.

GORE NAD IDRIO

Danes ponovijo naši diletanti še enkrat igrano kmečko žaloigro «Užitkarji». — Upamo, da ne bo nikogar, ki bi morda pozabil priti pogledat. Že zadnjič se je izkazali naši igralci, danes ne bodo odnehali.

IZ VIŠNJEVIKA.

V četrtek, dne 24. t. m. je umrl v naši vasi Ivan Erzetič, ugleden posestnik, čištni sovaščan radi svoje miroljubnosti, — v 53 letu. Bolehal je že celo leto, tri tedne je prebil v goriški občinski bolnici, kjer je bil operiran na želodcu. Bolezen si je napol v svetovni vojni po raznih bojih in delavskih stotnjah.

Sinu, predsedniku Prosvetnega društva «Jez» in rodbini sožalje!

ŠEMPETER PRI GORICI.

Pevsko izobraževalno društvo «Prešeren» je letos dne 2. februarja učakalo 20 let svojega obstoja. Da se ta častna obletnica dostojno praznuje, priredi dne 15. avgusta t. l. na senčnatem dvorišču gostilne «Kmetijskega društva» v Šempetru veliko vrtno veselico, pri kateri bodo sodelovala številna sosedna društva z lepimi pevskimi točkami. Na vzporedju je tudi drama Andrejev (Dr. Krek) «Zaklad». Gotovo imate še vsi v spominu naše vrle igralice izza predvojnih let. Radi tega naj nikdo ne zamudi obiskati nas ta dan. Podrobnejši vzorci objavimo pravočasno. Naprosena so pa že vnaprej sosedna bratska društva, da bi tisti dan po možnosti opustila morda namravane prireditve. — Odbor.

PODLISTEK

JULES VERNE: (56)

Skrivnostni otok

— No, gospod Cir, je rekel Pencroff, nekaj drevesnih debel nas že prenese čez reko.

— Vendar pa bi priporočal, je rekel Gedeon Spilett, da bi si napravili most, po katerem bi imeli udobno pot na Daljni Zapad.

— Imenitno, mostu nam je treba! je vzkliknil Pencroff. No, ali ni gospod Smith po poklicu inženir? On nam napravi most, če nam bo potreben. Za danes zvečer pa prevzamem jaz nalogo, da vas prenesem na drugi breg Hvale, ne da bi se nika vaših oblik zmocila. Živl imamo še za en dan, to je glavno, in tudi divjačine bomo našli danes v izobilici kakor včeraj. Torej pojdimos!

Poročevalcev predlog, ki ga je mornar s tako vneto zagovarjal, je izzval splošno odobravanje, kakaj vsakdo se je hotel rešiti domov. Ob povratku čez Kreppljastri rt, pa bi bilo raziskovanje dežele pri kraju. Toda zdaj niso smeli izgubiti niti ene ure,

Gospodarstvo.

Živalski škodljivci in boleznih breskev

Prav obilno so se lotili naši kmetje na Goriškem sadjereje, posebno mnogo so posadili mladih breskovih drevesc. Ker so pa bili poprejšnji ljudje navajeni vsaditi sadno drevo in se potem ne meniti več zanje, opazujemo malodušnost pri mnogih sadjerejcev, ker so posebno breskve napadane od raznih boleznih. Sadna drevesca posebno pa občutljive breskve se morajo gojiti in paziti kot vinsko trto; zato navajamo razne bolezni ter navodila, kako se imajo te bolezni preprečiti.

Od živalskih škodljivcev, ki uničujejo breskve, stoji na prvem mestu listna uš, katere nahajamo na tem drevu dvoja vrst, namreč navadno breskovo uš (Aphis persicae) ter medeno uš (Aphis pruni).

Medena uš.

Obe se hranita z rastlinskim sokom, toda medtem ko nastopa prva v veliki množini le ob dolgotrajni suši, škoduje medena uš ne le s tem, da se pojavi v ogromnem številu razen zime v vsakem letnem času, srkajo breskvi življenjski sok, ampak tudi zato, ker izločuje neko lepljivo sladko tekočino, ki namahi na listih dihalne luknjice ter oropa drevo ne le življenjskega soka, ampak tudi njegove dihalne sposobnosti, tako da odpade drevju naposled listje. In preteči mora mnogo let, da se drevje zopet opravi.

Uničevanje uš.

Z uničevanjem tega mrčesa moramo začeti že po zimi, da ga takorekoč že v kalij zatremo. Meseca decembra in januarja škropimo proti tem listnim ušem breskev z v vodi na 7% razredjenim dendrinom (ali drevesnim karbolinejem; na en liter karbolinaja pride približno 15 l vode).

Toda ni še rečeno, da uničimo s tem škropljenjem vsa jajčeca, ki se nahajajo na skorji debla in vejic. Takoj spomladaj moramo škropljenje ponoviti in sicer z mešanico, ki jo dobimo, če pridamo na 100 l vode 1 kg tobačnega izvlečka in 2 kg mila. Škropljenja ne smemo odlašati, ampak ga ponavljati, dokler je še kaj tega mrčesa na listju.

Kodra.

Kar se tiče boleznih breskve, je najnevarnejša kodra (exasens deformans), ki se pojavlja v mokrih pomladih in poletjih.

Kakor hitro so breskve odcvetele, se začno zdravi listi grbančiti in kodrati na vsakovrstne načine. Včasih se zgrbanči ali skodra list celotno, včasih pa le deloma. Polagoma se skodrajo vsi listi ter dobe močno rufedčo barvo. Drevo si sicer pomaga na ta način, da požene novo zdravo listje, toda to gre vse na račun sadja, ki sploh izostane ali pa se rodi nežitno.

To bolezen povzroča neka glivica, ki se razmnožuje kot vse glive in druge kriptogame, kakor n. pr. praprot, potom trosov, to je semen ki niso oplojena od cvetnega prahu. Tros prezimijo na breskovih mladikah. Skodranemu listju ni več pomoči, treba ga je potrgati in sežgati, da se ne zarode poletni trosi, kar na prilikavem breskovnem drevju tudi pri velikih nasadih v polnem obsegu lahko dosežemo.

Ubraniitev pred kodro.

Ako se hočemo sploh ubraniti kodre, moramo škropiti breskovo vejicje že po zimi. Za škropljenje rabimo sledečo mešanico: Na 100 l vode pride 5 kg modre galice in 10 kg živega apna.

Ko drevje odcvete, moramo znova škropiti, toda z bolj razredčeno raztopino: na 100 l vode pridenemo le 2.5 kg modre galice in 5 kg živega apna, ker so breskovi listi in zelene breskove vejice proti premočnim rastlinam preveč občutljivi. Škropljenje

KMEČKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V HERPELJAR

registrovana zadr. z neom. zavezo vabi na svoj redni občni zbor, ki se bo vršil 4. julija t. l. v uradnih prostorih ob 8 uri zjutraj s sledečim dnevnim redom: 1) Poročilo načelnikstva; 2) poročilo nadzornikstva; 3) odobritev računskega zaključka za l. 1925; 4) odpoved članstva; 5) volitev načelnikstva in nadzornikstva; 6) slučajnosti. — Odbor. 724

Poslano*)

PREKLIK

Podpisana Lordan Ivan in Čač Jožef, kolona na veleposestvu comm. E. A. Iasbitza v Nogheri, preklicujeva popolnoma vse, kar sva govorila proti osebama gosp. upravitelju Pirjevca Jakobu in čuvaju Veljak Avgustu, ker rečeno ne odgovarja resnici.

Tem potom se zahvaljujeva omenjenima gospodoma, da sta odstopila od sodnijske ovadbe. (725)

Noghera, dne 25. junija 1926.

Čač Jožef — Lordan Ivan.

*) Za članke pod tem naslovom ne prevzema uredništvo nikake odgovornosti.

moramo kasneje še enkrat ali dvakrat ponoviti.

Breskvina plesen.

Manj znana od kodre je breskvina plesen (Sphaeroteca pannosa). Tudi ta bolezen se razmnožuje potom trosov.

Zapazimo jo na ta način, da so listi in tudi zeleni sadovi prevlečeni z neko belo

(Dalje na IV. strani)

ZAHVALA

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja ob priliki nenadomestljive izgube svoje ljubljene

MATERE

izražamo svojo največjo hvalečnost vsem blagim osebam, ki so s spremnostva k večnemu počitku ali na katerikoli način izkazali zadnjo čast blagi pokojnici.

Posebno se zahvaljujemo pred. duhovščini, gg. pevcem in darovateljem cvetja. (727)

V OZELJANU, 24. junija 1926.

DRUŽINA SPACAPAN.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevodi v vseh jezikih. (991)

GERZELJ ANTON, krojaški mojster, Via Concordia 28 (Sv. Jakob) izdeluje obleke po meri, obrača in popravlja obnošene obleke. Cene po dogovoru. 1009

DOBROZNANA mirodilnica, via Caprin št. 10, prodaja vse vrste barv in pa jako nizkih cenah. Za obilen obisk se priporoča udani Franc Pragešji, via Caprin št. 10. 1012

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Via Maddonnina 10, II. 1013

POZOR! Vsem znancem in prijateljem naznanjam, da imam gostilno-bufet, z najboljšo domačo postrežbo. Prvovrstno vipavsko in istrsko vino, kroški teran. Cene nizke! Priporočam se udani Ivan Lisjak, Piazza Oberdan št. 1, nasproti kavarni «Fabris». 1014

MIZARSKEGA pomočnika in učenca sprejme Šlenc, mizar, Bistrica. 1010

RADI odhoda se prodata dva prašička. Rojan, Moreri št. 116. 1011

SLUŽKINJA, mlada, se sprejme. Via S. Michele 27, vrata 1. 1015

IŠČEMO NEVESTE! Posestniki, trgovci in obrtniki bi se radi poročili z gospodičinami ali vdovami, ki imajo primerno izobrazbo in doto od 50 do 250 tisoč dinarjev. Pojasnila daje: Posredovalca za ženitve «Sreča» v Ljubljani, Poštni predal 68. Znamke za odgovor. 999

PRODAJALKA, izvežbana v manufakturni trgovini, išče mesta na deželi ali v mestu. Naslov pri upravnistvu. 994

BRIVNICA, dobro vpeljana, na prometnem kraju, na deželi se proda. Naslov pri upravnistvu. (986)

STENICE in kuhinjski ščurki se uničujejo s «Cinoton». Zavod za dizinfekcijo, via Rossetti 2. (985)

GLYKOL. Jako učinkovito sredstvo posebno v poletnem času in v vročini. Kdor se čuti šibek na živcih in trpi na glavobolu, naj uporabi edino le «Glykol», ki ozdravi v najkrajšem času. Cena steklenici L. 7.—. Za celo zdravljenje zdostuje 8 steklenic. Dobiva se le v lekarni Castellannovich, Trst, Via Giuliani 42 (Sv. Jakob). 989

PRSI SIRUP priporočljiv proti kroničnemu kašlju in bronhialnim afekcijam. Steklenica za odrasle L. 7.50, za otroke L. 5.—. Dobiva se samo v lekarni Castellannovich, Trst, Via Giuliani 42. (990)

ZENITEV je najvažnejši korak v življenju. Zato ga ne storite nikoli brez nasveta, temveč pisite zapupno na Posredovalnico za ženitve «Sreča». Glavno zastopstvo v Ljubljani, poštni predal 68. Za dostavo pojasnila s prospekti priložiti v znaklo 998

AVTOMOBIL 6 HP v dobrem stanju prodam za L. 3800 ali zamenjam za motocikelj. Ostrovska, Opčine 402. 1008

VODA «DELL'ALABARDA» PROTI IZPADANJU LASI. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prihaju in za ojačenje korezin. Steklenica po L. 6 se dobiva samo v lekarni «Castellannovich», Trst, Via Giuliani 42. 988

KOVARSKI vajenci se sprejmejo. Via Media 6, Pucich. 983

1. JULIJA t. l. ob 10. predpolodne se bo vršila v sobi 36 tukajšnje preture prisilna dražba nepremičnin tab. št. 849 k. o. Rocol (villa pol. št. 861 in hiša pol. št. 862). Ceneno je vkupaj na L. 110.835.85. Najmanjši ponudek znaša polovico, vadij pa desetino cenilne vrednosti. Podrobnejši podatki so na razpolago v sodni pisarnici in pri dr. Josipu Wilfanu. 994

POZOR SLOVENSKI KROJACI IN ŠIVILJE iz Julijske Krajine! Krojna akademija v Ljubljani, Stari trg 19, (vključena v Londonu in Parizu) priredi počeni z dnem 27. junija, za časa velesejma, krojni tečaj za krojače in šivilje. Znani vizum in vožnja nudita vsakemu priliki, da se udeležijo tega tečaja, ki bo celodnevne, in da istočasno obišče velesejem. — Kroj, katerega se bode učili, je najnovejši, lahek in preizkušen v naši krojni akademiji. Učenci, ki ne morejo priti v Ljubljano, dobivajo pouk z učnimi zvezki, ki se pošljejo po pošti. V naših modnih listih dobi vsak krojač in šivilja zasejalni kroj, ki pristaja brez vsake poskušnje. Cena Din 120.—. Razposiljanje in izdelovanje krojev po vsi merah in podobah. Udeleženi dobijo ob zaključku tečaja odpustno spričevalo in anglo-francosko diplomu. Pojasnila daje Krojna akademija, Ljubljana, Stari trg 19. Priložite znakmo za odgovor. 946

MODISTKA se priporoča cenjenim damam v mestu in okolici. Praktično za okoličanke, ker v bližini državne postaje, Gorica, Barriera 45 (na Blantah). 996

TOCENJE VINA IN LIKERJEV (žganja) z dovoljenjem se takoj odda v najem v Gorici pod ugodnimi pogoji. Informacije Via Formica. 1, pritišče. 997

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz-izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalstva i. t. d., papirnatih vrecic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 503

KUHINJO, luksuzno, solidno in poročno sobo novo proda mizar, Via Solitario 2, vrata 9. 1001

Županstvo Trnovo pri Gorici

(Prebivalcev 1488)

Do 20. julija 1926. je razpisana služba tajnika z letno plačo L. 7200 vštvešvi postav, ne odbitke. — Zahteva se tajniški diplom. Dokumenti običajni. Pripustitvena taksa L. 50.

Trnovo, dne 20. junija 1926.

Tajnik: Zorko Leban Župan: Jos. Rijavec

Obiščite važni VI. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani

Od 26. junija do 5. julija

Od 26. junija do 5. julija

Za nakup vstopnic v velesejem po Din. 30 in izkaznice go L. 1.—, ki dajeja pravico do znižanja vizuma jugoslovenskega konzulata na polnem listu za L. 10.— kakor tudi do 30% znižanje vožnje na Italijanskih in 50% na jugoslovenskih železnicah, obrnite se na komisarja velesejma za Italijo: Oglasni zavod G. Čehoviča — Trst, Urad: Viale XX Settembre 65/1, desno in v čakalnici Kr. Konzulata kraljevine S. H. S., Trst, Piazza Venezia 1, pritišče.

Važno! Na željo onih posestnikov, ki stanujejo na deželi, prevzame urad skrb za pošiljanje vstopnic in vizuma jugoslovenskega konzulata. V tem slučaju naj dotičniki dopošljejo polni list, vključen za leto 1926. in vrhu zgoraj imenovanih zneskov še L. 7.— za rezijske in polne stroške.

PONDELJEK 28. t. m.

začnemo likvidacijo vse zaloge sezije in sicer

Izdelki za gospe

in

Izdelki za otroke

Kljub temu, da se nahajamo še v polnem poletju, začnemo prodajati takrat že sedaj z velikimi popusti

Izdelki za gospe:

OBLEKE, volie, bombažaste, moderne in trpežne barve . . . L. 17.—

OBLEKE, volie, bombažaste, fantazija, najmodernejše . . . 25.—

OBLEKE, iz pševljenega blaga, jako elegantne . . . 34.—

OBLEKE, iz šantunga, najrazličnejše barve . . . 70.—

OBLEKE, svilene (fresco), risbe črtana fantazija . . . 70.—

OBLEKE - Jumper, iz same volne . . . 100.—

ŠALI beneški, moderne šerpe . . . 65.—

GILET, volneni in svileni, elegantni . . . 42.—

PLAŠČI iz same volne, izbrane barve . . . 145.—

PLAŠČI iz ottemana, svileni, velikanska izbora . . . 179.—

OBLEKE Crêpe de Chine, risbe fantazija . . . 160.—

BLUZE iz belega etamina k tailleuru . . . 36.—

SOLNČNIKI cretonne, rožnati . . . 35.—

KLOBUKI slamnati, krinasti, moderni . . . 48.—

zraven teh izdelkov, ki predstavljajo pravo priliko, dajemo velike popuste na vseh izdelkih za gospe, vključno s pariškimi vzorci

Izdelki za otroke:

BAJACI iz cretona in panama, z risbami, različne barve, izbrani vzorci . . . od L. 15.— naprej

BAJACI, iz pletenine, debela svila, izbrane barve, edina cena L. 9.50

OBLEČICE panama, hlače in blouson, vezeni, ball in barvani, najnovejši vzorci . . . od L. 31.50 naprej

HLAČKE za dečke, belo platno in ecru . . . 9.50 naprej

OBLEČICE mornarske, belo platno, ecru, črtane, hlače dolge ali kratke, edina cena : . . . L. 29.—

Izdelki za deklice:

OBLEČICE, pletene, debela svila, izbrane mere, edina cena L. 9.50

OBLEČICE etamin, bele, modre ali roza, okrašene s čipkami Valenciennes . . . od L. 11.50 naprej

OBLEČICE organdii, bele, modre in roza, z volants : . . . 14.— naprej

OBLEČICE opake bluzette, jako fine, reklamni vzorec : . . . 17.— naprej

OBLEČICE mornarske, platneno, bele in, ecru, črtane, krillo z gubami, edina cena . . . L. 29.—

Velika izbora predpasnikov cretonne, v vseh barvah vezeni, različnih vzorcev od L. 5.— naprej.

Klobučki svileni, izbrani od L. 10.— naprej.

Velikanska izbora nogavic in majic za otroke vsake velikosti.

Corso Vitt. Eman. III, 16

OHLER

prevlako. Tako napadeno listje začne odpadati, drevo pa zgubi kakor pri drugih zgoraj omenjenih boleznih svoje dihalne organe.

Dobro sredstvo proti tej bolezni je žveplanje, ki ga rabimo na ta način, kakor pri vinski trti. Kakor pri vinski trti moramo tudi tu že prej žveplati, nego se bolezen pojavi.

Slednjč omenimo še smoliko.

Smolika.

Te bolezni ne povzročujejo kake nalezljive glivice, ampak je le neko motenje prebave. Ako namreč vsrkajo korenike več hrane, kot jo more drevo prebaviti, tedaj se izloči preobilna snov kot neka smolipodobna tvarina, ki prodira skozi rane in razpoke ter ima za posledico, da se tudi ona snov, ki je bila namenjena za sadje, sprevrže in porabi za to smolo. Da preprečimo tudi to zlo, moramo gledati, da ne gnojimo preveč enostransko, zlasti moramo paziti, da ima zemlja dovolj apna, kalija in fosforne kisline.

Tudi obrezovati moramo drevo pravilno in o pravem času in gledati, da ne povzročimo drevesu nepotrebnih škodljivih ran.

Opomba ur: Ako opazijo naši kmetje še kako bolezen na breskvah, kateri ne vedo od pomoči, naj sporoče Gosp. Vestniku v Gorici da dobé potrebna navodila. Tudi mi jih bomo radevolje priobčili.

TRŽAŠKA KMET. DRUŽBA V TRSTU
ulica Raffiniera 7 in Torre bianca 19,
ima v zalogi:

Kmetijsko orodje: kose znamke «Merkur» od 70 cm, znamke «Himalaja» od 60 in 65 cm, ter raznih drugih znamk, železne obročke za kose (birje), kosišča javorjeva in bukova, oselnike, lesene grablje in brusilne kamne.

Kmetijske stroje: slamoreznice, orala raznih znamk, brane, škropilnice znamke «Vermorel» in dr. znamk, žveplalnike in razne posamezne dele. Za razne kmetijske stroje, katerih nimamo v zalogi, naročimo po želji od najboljših tu- in inozemskih tvrdk. Na zahtevo pošljemo cene in podatke vsakega zaželenega gospodarskega stroja.

Modro galico angleško in žveplo ventilirano.

«Azol», apneni arzenik, sredstvo za pokončavanje rastlinskih škodljivcev, ki zro listje in cvetje. **Fripročča se posebno proti grozdnemu molju (karjolu)** s tem, da se škropijo trte s 1/2 raztopino tega sredstva. **Otinatne tropine,** klajno apno, laneno seme.

Semena: Razna semena za jesensko selev.

Književnost in umetnost

Nagrobnice. Uredil (v 3. izdaji) Fr. Marolt. V Ljubljani 1926. Prvi izdaji omenjene zbirke je sledil v l. 1909. drugi ponatis, ki je pa tudi hitro pošel. Društva, pevski zbori so stare pesmarice že pogubili in obdelali tako, da so bile že malo porabne. Razmere so kričale po novem ponatisu. Med tem je izšla v Devovi harmonizaciji ponarodela: Vigred, ki še ni doznala svojega očeta. Ent jo pripisujejo Vavknu, drugi pa dokazujejo, da je Skrbinceva, kar je tudi sam javno povedal. Tretja izdaja je premenjena. Po obsegu je menda ostala ista, po vsebini je pa pestrejša. Nekaj neporabne robe je zamenjane s pravo dobrimi novimi žalostinkami. (Adamič, Premrl i. dr.) Za pogrebe se vrše vaje, če se sploh vrše, šele v zadnjem hipu, ko je treba nastopiti. Zato pojo zbori vedno eno in isto. Tudi dejstvo, da nastopajo zbori težko vedno polnoštevilni, sili k temu, da pomaga pevcem zdaj ta, zdaj oni, slučajno navzočini pevec. Večkrat je petje sploh improvizirano. To sili zmore, da pojo vedno ene in iste, splošno znane nagrobnice. Stori se bili poskušaj z novimi, a ni šlo. S težavo, le od slučaja do slučaja.

Zbori naj bi se strnili v lepi misli, pa bi se določili, če drugače ne gre, primerne nove nagrobnice, ki bi se jih naučili. Težava je sedaj odstranjena. Imamo zbirko, po ceni, pripravno, in kar je glavno, vsebinsko bogato. Cemu rjavi lepa Vilharjeva, ki ima osnutek skoroda turobne koračnice? Zakaj se zbori ne lotijo Ferjančičeve Z Bogom, ki ji ne najdem para? Cemu je popolnoma pozabljena Riharjeva Jamica, ki je tako pristržno nežna? Kako iskren je dialog v Foersterjevi Ob smrti otroka? In cela kopa drugih po vrsti. Nekatere so prikladne tudi za petje v cerkvi, eventualno med sv. mašo, na pr. Usliši nas (Jalen). Večna luč naj mrtvim sveti (Adamič). O Gospod (Foerster) in Beati mortui (Mendelssohn). Koncem zbirke so natisnjeni še odgovori pri pogrebnem obredu in psalm Miserere v znani koralnii melodiji, postavljeni za moški zbor.

Za nakup obuvala obrnite se na dobroznano

ČEVLJARNICO VODOPIVEC

Trst, Via Riborgo 29

Trsti, Via Riborgo 29

kjer najdete bogato izbero moškege, ženskega in deškega obuvala, navadnega in finejšega po najugodnejših cenah.

Velika izbera za birmance
Sprejemajo se tudi naročila po meri in popravila. (636)

Zbirka je po vsebini bogata, pestra, po obliki brez hibe, po zunanji opremi (tisk, vezava, velikost), zelo lična in prav pripravna. Cena (16 odnosno 20 Din. za vezan izvod) je mogoča le ob perspektivi na številni odkup. Zato je opomba na 2. strani, ki prepoveduje prepis not, zelo umestna. Zbirka se dobi v knjigarni Štoka v Trstu.

DAROVI

Ob priliki poslovitve g. Angelja Kobau iz ledig-stanu se je nabralo v veselju družbi L 70 za Solsko društvo, podružnico pri Sv. Jakobu. Denar hrani upravništvo «Preporoda».

Solskemu društvu daruje U. iz Herpelj L 40, z iskreno zahvalo vsem za dokaze naklonjenosti.

Na pobudo peka g. Cirila Tomšiča se je nabralo L 198.20 za vdovo ponesrečenega Lovrenčiča Angela. Blagim darovalcem za njihove človekoljubne darove najprisrčnejša hvala!

Za spomenik Tempesta—Del Fiume so darovali po župnem uradu - Postojna sledeči darovalci iz St. Petra na Krasu: Hranilnica in posojilnica, Franc Rebec po L 25; Franc Sever, Lovro Bratoš, An. Mlakar, Alojz Rebec ko L 20; Anton Petelin L 15; C. Vouk, An. Habjan, Vlad. Geržina, Matija Zafred, An. Siega, Ign. Vidic, An. Avčin, Justin. Rep, Ign. Bergoč po L 10; Ivan Zele, Marija Geržina, Marija Smerdel, Jakob Deklevo po L 5; Gaspar Strle, Ivana Knafelc po L 3; Križmančič L 2. — Skupaj L 283.

Možu-značaju, blagopokojnemu Arturju Lokarju, mesto cvetja ob zadnji poti daruje Vence Znidaršič L 50.— «Solskemu društvu.» Srčna hvala!

Laurent Puccetti (Villa Maria) Bilje - Gorica (prej v Parizu 39 Rue Pascal)

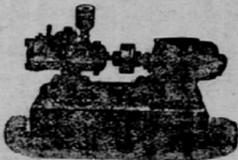
GLUHOST

Brez operacije in bolečin zamorejo **GLUHČI**, ki so poskušali vsa brezuspešna sredstva, zopet pridobiti sluh, po učinkovitem načinu: ušesna proteza, ki je uspeh dolgoletnih in trudapolnih znanstvenih raziskovanj proti gluhosti, šibkemu sluhu in brenčanju.

Interesenti se lahko zapupno obrnejo na znamenitega pariškega specialista za ušesno protezo, Laurenta Puccetti, ki bo s praktičnimi poskusi pokazal ta novi način.

Brezplačne konzultacije od 9 do 17 v: TRST, nedelja 27., ponedeljek 28., torek 29. in sreda 30. junija Hotel Vanoli, Piazza Unità VIDE (Udine) četrtak 1. julija Hotel Nazionale.

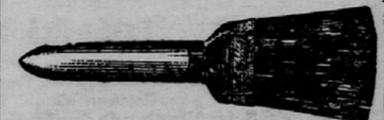

Centrifugalne sesalke

za vsako tekočino, močne na vsako daljavo za zalivanje vrtov, za dobavo vode v hiše, vile, občine itd. Proračuni in ogledi na licu mesta brezplačno.

Specijalizirana tovarna sesalnik **VOGEL**, Trst
Via Battisti 20. Tel. 33-04. 728

LUIGI GREGORICH 561

TRST — VIA GINNASTICA ŠT. 15

ŠIVALNI STROJI

najboljših tu- in inozemskih tovarov po najnižjih cenah. Popolno jamstvo. 551
Ponk vezanja brezplačen. Specijelen tip s predakm. s pokrovom in košaro L 360.—
CERVELLINI
VIA G. MURATTI ŠTEV. 4 (Kinematogra Excelsior)

KRONE po 2.10

plačuje **ALOJZIJ POVIH, Piazza Garibaldi 2**
prvo nadstropje
Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Zobozdravnik

Dr. Sardoč D.

ordlnira v TRSTU

Via M. R. Imbriani 16, I. (prej Via S. Giovanni)

od 9-12 in od 5-7 694

Skladišče 112

Pohišstva

dunajskega in lastnega izdelka po konkurenčnih cenah s prodajo na drobno in debelo

Semolich & C.

Via Cecilia De Rittmeyer št. 1

(Palača Rittmeyer)
vogal via C. Ghega št. 12

ZOBOZDRAVNIK 688

Dr. Lojz Kraigher

specijalist za zobe in usta
sprejema od 9-1 in od 3-7

ob nedeljah in praznikih od 9-12

v Gorici na Travniku št. 20

Inserirajte v „Edinosti“

Ali ste že naročili knjige „Goriške Matice“ ?

Dobroznana prodajalna manufaktur

ROMEO CIPRIANI

Trst, Piazza Goldoni 12

nudi cenj. odjemalcem vse novosti serije:

Nogavice moške	od L 1.50	naprej
Nogavice ženska	2.50	naprej
Nogavice ženske svilene	6.90	naprej
Nogavice otroške	1.30	naprej
Maje poletne moške	6.—	naprej
Maje volne moške	16.—	naprej
Maje ženske	4.—	naprej
Maje otroške	4.—	naprej

Zaloga črnih in barvanih moških srajc od L 19.— naprej.

Bogata izbera perila na drobno in debelo.

Madapolan	od L 3.25	naprej
Platno Madonna I	3.50	naprej
Platno za rjuhe, visoko 150 cm	7.—	naprej

Zaloga svilenin po znižanih cenah

Chantung japonski od L 8.50 naprej

Zaloga tiskanega blaga iz bombaževine, lana in volne od L 1.90 naprej. Izbera blaga za ženske obleke v vseh modernih barvah od L 16.— naprej

Popolna izbera drobnarine

Kopalne potrebščine

Hlačke, obleke za gospe, otroke in moške. Brisače iz gobastaga blaga na kg.

ROMEO CIPRIANI

Piazza Goldoni 12

CONSORZIO TESSILE MILANESE

Trst — Corso Vitt. Em. III. št. 1

Z ozirom na uspehe, ki so prekoračili vsako naše pričakovanje in z ozirom na nepričakovano število zavednih kupcev v prvih štirih dneh naše prodaje v preteklem tednu smo se odločili, da založimo naša skladišča z najboljšimi

svileninami, volneninami in tkaninami

in da odpremo še za malo časa i. s. za 10 dni počenši z jutrišnjim dnevom 28. t. m.

Brezpomembno bi bilo ponavljanje, da gre za izredne prodaje. Vsakdo, ki je že kupil pri nas, Vam bo lahko potrdil, da so naše cene in blago nekaj posebnega.

Na željo gg. uradnikov se spremeni urnik naše prodaje kakor sledi: od 10 do 13 in od 16 do 19.

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, pritličje

Obrestuje hranilne vloge, počenši s 1. januarjem 1926 po

5%

Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v Dinarjih ter jih obrestuje najugodnejše.

Daje posojila na menično poročstvo, zastavo vrednostnih papirjev, ali dragocenosti in vknjižbe. Eskomptira trgovske efekte.

Uradne ure od 9-1 in od 3 1/2-5 1/2 pop. Poštno-hran. račun št 11/1327. Telefon 16-04.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000.—
Telefon: 5-18, 22-98

PODRUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000.—
Telefon: 5-18, 22-98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4%, na tekočih računih po 4 1/2% vezane vloge po dogovoru. - Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:
GORICA, Brežice, Celje,
Cermomej, Kranj, Logatec
Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/2-12 1/2 in od 14 1/2-16 41

Podružnice:
Metković, Novi Sad, Ptuj,
Sarajevo, Split